

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-469 / 982

2 / 3 / 2012

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 25/1/2012 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji				
Esas Komisyon	Dışişleri				
Tarih:	13 Mart 2012			E. No: 1/586	
Ysn. Uzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.	
	16				
TBMM BAŞKANI:					

GEREKÇE

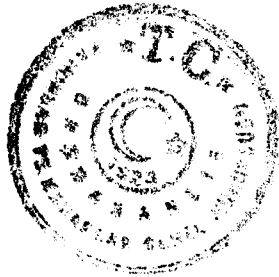
Türkiye ile Venezuela arasında hidrokarbonların aranması, üretilmesi, rafinesi, depolanması, taşınması, pazarlanması konularında işbirliğinin tesis edilmesi amacıyla 4 Kasım 2010 tarihinde Enerji Alanında bir İşbirliği Anlaşması imzalamıştır.

OPEC'in (Petrol İhraç Eden Ülkeler Organizasyonu) kurucu üyesi olan Venezuela, küresel petrol piyasasının en önemli aktörlerinden birisidir. Venezuela dünyada en fazla ham petrol üreten ilk on ülke (Rusya, Suudi Arabistan, İran, Kanada, Norveç, Meksika, Birleşik Arap Emirlikleri, Cezayir, Venezuela, Katar) arasında, en fazla petrol ihraç eden altıncı ülke konumundadır. Petrol rezervi açısından bakıldığında ise, son dönemde keşfedilen rezervler dikkate alındığında, ülke Suudi Arabistan'ı geçerek dünyanın ilk sırasına oturmuştur.

Söz konusu Anlaşmaya göre Türkiye Cumhuriyeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti, enerji alanındaki işbirliğini aşağıda belirtilen modeller ile geliştirileceklerdir:

- a) Tarafların ilgili ulusal mevzuatlarına uygun şekilde, enerji sektörünün geliştirilmesine ilişkin bilgi ve tecrübe alış-verişi,
- b) Hidrokarbon kaynaklarının aranması ve çıkarılması ile üretilen ürünlerin pazarlanmasına dair müşterek yatırımların teşviki,
- c) Hidrokarbon faaliyetleri ile ilgili olarak kontrat sürecinde tecrübe ve bilgi alış-verişi,
- d) Yerbilimi, rezerv mühendisliği, petrokimya ve yan ürün, hidrokarbon arama, üretim ve rafinaj, doğal gaz rafinesi, depolanması, pazarlanması, taşınması ve dağıtımı, hidrokarbon ve ilgili teknoloji altyapısının geliştirilmesine ilişkin projelerin geliştirilmesi,
- e) Petrol sektörünün teknik alanlarında insan kaynaklarının eğitimi,
- f) Hidrokarbon sektörüne yatırımcıları çekmek amaçlı seminerlerin, konferansların, sergiler ve başka toplantıların müşterek organizasyonu,
- g) Petrol Sektöründe faaliyet gösterecek olan ortak şirketlerin kurulması,
- h) Taraflarca karşılıklı olarak kararlaştırılan enerji alanındaki diğer işbirlikleri

Kanun Tasarısı ile, Türkiye ve Venezuela arasında enerji alanında gerçekleştirilecek işbirliği çalışmalarının ülkemizin Latin Amerika ve Karayipler'e açılım politikalarına katkı sağlayacağı; enerji arz güvenliğini artırma ve enerji merkezi haline gelme stratejilerini destekleyeceği ve enerji alanında Güney Amerika ülkeleriyle geliştirilmesi muhtemel işbirliği ilişkileri açısından iyi bir başlangıç noktası temin edeceği değerlendirilmektedir.

T 350

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE VENEZUELA BOLİVAR CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA ENERJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİ İLE İLGİLİ
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

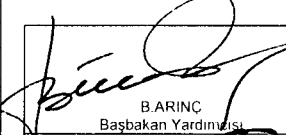
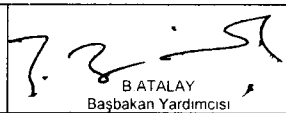
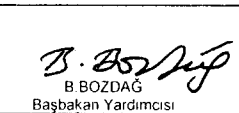
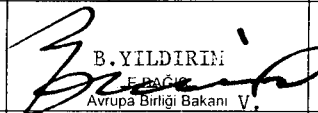
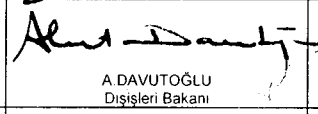
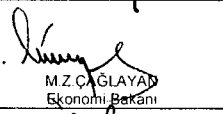
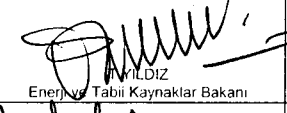
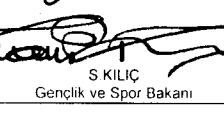
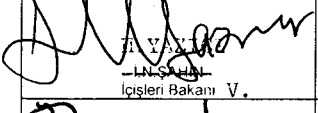
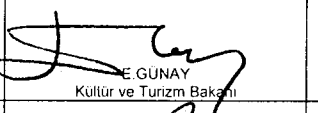
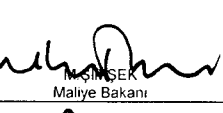
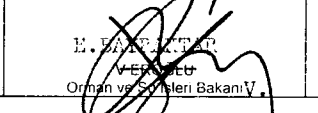
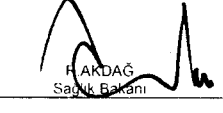
MADDE 1- (1) 4 Kasım 2010 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ARINC Başbakan Yardımcısı	 A. BABACAN Başbakan Yardımcısı V.	 B. ATALAY Başbakan Yardımcısı	 B. BOZDAĞ Başbakan Yardımcısı
 S. ERGİN Adalet Bakanı	 A. ŞAHİN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 B. YILDIRIM Avrupa Birliği Bakanı V.	 N. ERGÜN Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
 F. ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 E. BAŞBAKAN Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. Z. ÇAĞLAYAN Ekonomi Bakanı
 M. YILDIZ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 S. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	 M. MEKE Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	 H. YAZICI Gümrük ve Ticaret Bakanı
 İ. YILMAZ İçişleri Bakanı V.	 C. YILMAZ Kalkınma Bakanı	 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 O. DİNCER Millî Eğitim Bakanı	 İ. YILMAZ Millî Savunma Bakanı	 E. BAŞBAKAN Orman ve Şifalıları Bakanı V.	 H. AKDAĞ Sağlık Bakanı
 B. YILDIRIM Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı			

Dosya No.

101-469

136

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE VENEZUELA BOLİVAR
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
ENERJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİ İLE İLGİLİ ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Türkiye Tarafı") ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Venezuela Tarafı");

Taraflar, tek olarak "Taraf" ve birlikte "Taraflar" olarak adlandırılacaktır.

Taraflar, mevcut dostluk ilişkilerini güçlendirme isteklerini dikkate alarak;

Taraflar arasındaki sosyal ve ekonomik işbirliğinin yoğunlaştırılması ve genişletilmesinin önemini belirterek;

Enerji sektörünün her iki Taraf için karşılıklı menfaat imkânları sunduğunu kabul ederek;

aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır.

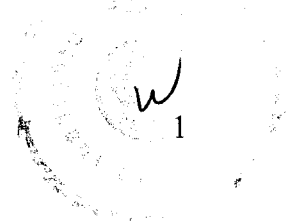
**MADDE 1
AMAÇ**

İşbu Anlaşma, eşitlik, egemenliğe karşılıklı saygı ve karşılıklı menfaatler temel alınarak, petrol, gaz, elektrik ve petrokimya sektörlerinin geliştirilmesi ve teşvik edilmesi amacıyla enerji alanında kapsamlı bir işbirliğinin oluşturulmasını hedeflemektedir.

**MADDE 2
İŞBİRLİĞİ MODELLERİ**

Taraflar, enerji alanındaki işbirliklerini aşağıda belirtilen modeller vasıtasıyla geliştireceklerdir:

- a) Tarafların ulusal mevzuatlarına uygun olarak, enerji sektörlerinin geliştirilmesiyle ilgili bilgi ve tecrübe değişimi;
- b) Hidrokarbon kaynaklarının aranması ve çıkarılması ile üretilen ürünlerin pazarlanmasına dair müşterek yatırımların teşviki;
- c) Hidrokarbon faaliyetleri ile ilgili olarak kontrat sürecinde tecrübe ve uzmanlık değişimi;
- d) Yerbilimi, rezerv mühendisliği, petrokimya ve ikincil ürünler, hidrokarbon arama, üretim ve rafinaj, doğal gazın işlenmesi, depolanması, pazarlanması, taşınması ve dağıtımı, hidrokarbon ve ilgili teknoloji altyapısının geliştirilmesi ve bakımına ilişkin projelerin geliştirilmesi;
- e) Petrol sektörünün teknik alanlarında insan kaynaklarının eğitimi;

f) Hidrokarbon sektörüne yatırımcıların çekilmesi amacıyla seminerler, konferanslar, sergiler ve diğer toplantıların müşterek organizasyonu;

g) Petrol sektöründe faaliyet gösterecek ortak şirketlerin kurulması;

h) Taraflarca karşılıklı olarak kararlaştırılan enerji alanındaki diğer işbirliği çeşitleri.

MADDE 3 PROJELERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ

Taraflar, işbu Anlaşmada betimlenen faaliyetlerin hayata geçirilmesini, her bir Taraftaki ilgili Bakanlıklar, kurumlar ve yetkili birimler arasında tamamlayıcı enstrümanlar ve spesifik program ve projeler vasıtasıyla teşvik edeceklerdir. Bu bağlamda, uygulanacak olan enstrümanlar, çalışma programını, prosedürleri, mali kaynakların tahsis edilmesini ve Taraflarca üzerinde mutabık kalınan diğer konuları belirleyecektir.

MADDE 4 ORTAK ENERJİ ÇALIŞMA GRUBU

1. Öncelikle Madde 2’de belirtilen konuların tartışılması ve gerekli görülebilecek diğer konuların görüşülmesi amacıyla, bir Ortak Enerji Çalışma Grubu (OEÇG) oluşturulacaktır.

2. Her bir Tarafın atayacağı üst düzey yöneticilerce eş-başkanlığı yapılacak olan OEÇG, ilgili Bakanlıkların, kurumların ve yetkili birimlerin temsilcilerinden ve uzmanlarından oluşacaktır.

3. OEÇG, karşılıklı olarak her iki ülkeden birinde yılda bir kez toplanacaktır. Taraflar, OEÇG birinci toplantısının amacını, gündemini ve yerini, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini müteakip 6 ay içerisinde diplomatik kanallar vasıtasıyla kararlaştıracaktır.

4. İşbu Anlaşmanın hedeflerine ulaşmak amacıyla tasarlanan mekanizmanın bir parçası olarak OEÇG, gerekli görüldüğü takdirde, Tarafların karşılıklı mutabakatı üzerine geçici grup(lar) oluşturacaktır. Her iki ülkenin devlet ve özel sektör temsilcilerinden oluşan söz konusu grup(lar), uzmanlık değişimi, enerji ile ilgili spesifik projelerin araştırılması alanlarında çalışacaklar ve OEÇG’ye rapor sunacaktır.

5. İşbu Anlaşma bağlamında, tüm bu işbirliği programı ve OEÇG toplantılarına katılacak katılımcıların ulaşım ve konaklama masrafları ilgili Tarafça karşılanacaktır.

MADDE 5 FİNANSMAN

İşbu Anlaşmanın uygulanmasından kaynaklanan finansman, Tarafların karşılıklı anlaşması çerçevesinde, Tarafların bütçelerinin uygunluğu dikkate alınarak gerçekleştirilecektir.

MADDE 6 GİZLİLİK

1. İşbu Anlaşma altında Tarafların devlet sırrını içeren bilgilerin değişimi yapılmayacaktır.
2. İşbu Anlaşma altında edinilen veya Anlaşmanın uygulanması esnasında elde edinilen ve ifşa eden Tarafça erişimi sınırlı olarak kabul edilen bilgiler açıkça belirlenmeli ve Türkçe "ÖZEL", İspanyolca "SENSIBLE", İngilizce "SENSITIVE" olarak işaretlenmelidir.
3. İşbu Anlaşma altında ya da Anlaşma'nın uygulanması esnasında bilgi değişimine ilişkin prosedürler ve transfer edilecek bilgilerin korunma seviyesi, bilgi değişimi gerçekleşmeden önce ilgili Devletin mevcut ulusal mevzuatına göre OEÇG tarafından belirlenecektir.
4. Tanımlanan bilgileri alan Taraf, söz konusu bilgileri, bilgi transferi yapan Tarafın belirlediği koruma seviyesine göre eşit derecede koruyacaktır. Bu tür bilgiler, bilgi transferi yapan Tarafın önceden yazılı onayı olmadan, üçüncü şahıslara ifşa edilemez veya devredilemez.

Taraflar, gizli bilgilere erişen personel sayısını kısıtlı tutacaktır. Bu tür gizli bilgiler, ilgili Taraf Devletin hukuksal düzenleme ve mevzuatlarına göre korunacaktır.

İşbu Anlaşma altında transfer edilen bilgiler, yalnızca Anlaşma amaçları doğrultusunda ve Anlaşma amacına uygun şekilde kullanılacaktır.

MADDE 7 İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ

İşbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanması esnasında Taraflar arasındaki herhangi bir kuşku veya ihtilaf, diplomatik kanallar vasıtasıyla, barışçıl bir yolla Taraflar arasında doğrudan müzakereler yoluyla çözülecektir.

MADDE 8 EGEMENLİK

İşbu Anlaşmada belirtilen herhangi bir hüküm; geçerli Uluslararası Kanunların norm ve hukuki düzenlemelerine göre, Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti'nin kendi toprakları ve doğal kaynakları üzerindeki egemenlik haklarını herhangi bir şekilde etkilemez.

MADDE 9 MÜNHASIR OLMAYAN NİTELİK

İşbu Anlaşma, Tarafların üçüncü taraflarla bu türde Anlaşmalar ve/veya Mutabakat Zaptı imzalama hakkını sınırlamaz.

MADDE 10 MASRAFLAR

Taraflar, işbu Anlaşma ile uyumlu olarak geliştirilecek olan işbirliği ile ilgili uygulanan faaliyetlerin sonucunda meydana gelen maliyetler, Taraflarca aksi üzerinde yazılı anlaşmaya varılmadığı sürece, faaliyetleri gerçekleştiren Tarafça karşılanacağı konusunda mutabakata varmışlardır. Taraflardan herhangi biri, diğer Tarafın önceden yazılı onayı olmadan diğer Taraf adına harcama yapamaz veya mali yükümlülüklerde bulunamaz. Yapılan veya yapılması planlanan bazı masrafların Taraflarca ortak gider olarak kabul edilmesi durumunda, Taraflar, geri ödeme şartları da dâhil olmak üzere bu tür giderlerin yapılması konusunda önceden karar alacaklardır.

MADDE 11 DEĞİŞİKLİKLER

İşbu Anlaşmada yapılacak değişiklikler, Tarafların karşılıklı onayı ile gerçekleştirilecektir. Söz konusu değişiklikler, Anlaşmanın yürürlüğe girmesine ilişkin 14. maddede belirtilen hükümler ile uyumlu şekilde yürürlüğe girecektir.

MADDE 12 İŞ HÜKÜMLERİ

Herhangi bir Tarafça diğer Tarafa gönderilen personel, kabul eden Taraf ülkenin mevcut ulusal mevzuatı ve ilgili kurumun norm ve düzenlemeleri ile uyumlu çalışacaktır. Yetkili birimlerce karşılıklı onay verilmediği sürece, görevli gönderilen personel, kendi sorumluluklarının ötesinde herhangi bir faaliyette bulunamayacak ve işbu Anlaşma çerçevesinde belirlenen görevler dışında harcırah alamayacaktır.

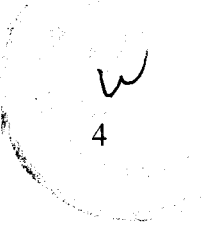
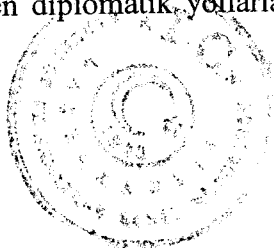
MADDE 13 YÜKÜMLÜLÜK MUAFİYETİ

İşbu Anlaşma, içerdiği şartlar ve hükümler hariç, Taraflar arasında herhangi mali, hukuki ve ticari yükümlülükler doğurmayacaktır.

MADDE 14 ANLAŞMANIN YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ, GEÇERLİLİK SÜRESİ VE SONA ERMESİ

İşbu Anlaşma, Tarafların, Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal prosedürlerinin tamamlandığına dair diplomatik kanallarla gönderilecek son yazılı tebliğin diğer Tarafa ulaştığı tarih itibarıyla yürürlüğe girecektir.

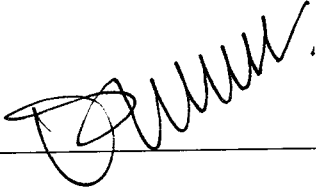
İşbu Anlaşma 5 (beş) yıllık süre için geçerli kalacaktır. Taraflardan herhangi biri, diğer Tarafa, en az 6 (altı) ay önceden diplomatik yollarla ve yazılı olarak Anlaşmayı feshetme

niyetini belirtmediği sürece, Anlaşma, bir sonraki 5 (beş) yıllık süre için kendiliğinden yenilenir.

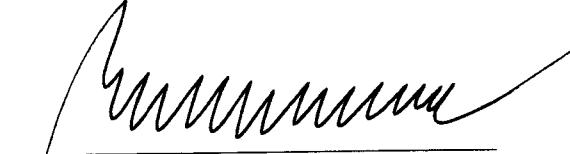
Taraflardan herhangi biri, herhangi bir zamanda, Anlaşmanın feshedilmesine ilişkin niyetini yazılı tebliğ yoluyla diplomatik kanallarla diğer Tarafa bildirerek işbu Anlaşmayı feshedebilir. Anlaşmanın feshi, yazılı tebliğin alındığı tarihi müteakip 6 (altı) ay içerisinde gerçekleşecektir. Taraflarca aksi üzerinde mutabakata varılmadığı sürece, Anlaşmanın feshi, Taraflarca uygulanması ve tamamlanması gereken program ve/veya projelerin geliştirilmesini etkilemez.

4 Kasım 2010 tarihinde Ankara'da, Türkçe, İspanyolca ve İngilizce dillerinde, bütün metinler aynı derecede geçerli olmak üzere iki nüsha olarak imzalanmıştır. İşbu Anlaşma hükümlerinin yorumlanmasına ilişkin ihtilaflar olması halinde, İngilizce metin kullanılacaktır.

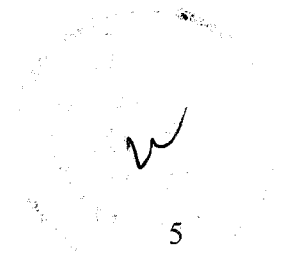
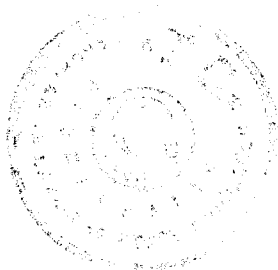
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına

Taner YILDIZ
Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii
Kaynaklar Bakanı

Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti
adına

Nicolas MADURO MOROS
Venezuela Bolivar Cumhuriyeti
Dışişleri Bakanı

AGREEMENT
between the GOVERNMENT of the REPUBLIC of TURKEY
and
the BOLIVARIAN REPUBLIC of VENEZUELA
on COOPERATION in the FIELD OF ENERGY

The Government of the Republic of Turkey (hereinafter referred to as the "Turkish Party") and the Government of the Bolivarian Republic of Venezuela (hereinafter referred to as the "Venezuelan Party");

Each of the Parties shall be referred to individually as the "Party" and collectively as the "Parties";

Considering the interest of both Parties in strengthening the existing friendly relations;

Noting the importance of intensifying and extending the economic and social cooperation between the Parties;

Recognizing that the energy sector offers opportunities for the mutual benefit of both Parties;

Have agreed on the following:

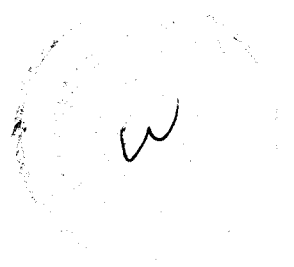
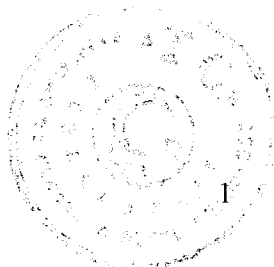
ARTICLE 1
OBJECTIVE

The Agreement aims to establish a comprehensive cooperation in the field of energy, to develop and promote the sectors of petroleum, gas, electricity and petro-chemistry, on the basis of equality, mutual respect for sovereignty and mutual benefits.

ARTICLE 2
COOPERATION MODALITIES

The Parties shall improve their cooperation in the field of energy by means of the following modalities:

- a) Exchange of information and experiences related to the development of their energy sectors, in accordance with their respective national legislations;
- b) Promotion of joint investments for the exploration and extraction of hydrocarbon resources, as well as the marketing of the produced products;
- c) Exchange of experience and expertise in contractual processes related to hydrocarbon activities;

d) Development of projects in the areas of the geosciences and the engineering of reserves; petrochemical and derived products, exploration, production and refinery of hydrocarbons; natural gas processing, storage, marketing, transport and distribution; development and maintenance of infrastructure regarding hydrocarbons and associated technologies;

e) Training of human resources in the technical areas of the oil industry;

f) Joint organization of seminars, conferences, exhibitions and other meetings aiming at attracting investments in the hydrocarbon sector;

g) Establishment of joint ventures which would operate in the field of oil industry;

h) Any other form of cooperation in the field of energy mutually decided by the Parties

ARTICLE 3

IMPLEMENTATION of the PROJECTS

The Parties shall promote the implementation of the described activities in this Agreement, by means of complementary instruments, and specific programs and projects between relevant Ministries, institutions, and administrations of each Party. In this sense, the instruments to be applied shall be able to specify the work plan, the procedures, the allocation of the financial resources and any other subject that Parties decide mutually.

ARTICLE 4

JOINT ENERGY WORKING GROUP

1. To primarily discuss the issues enumerated in Article Two, and other issues that may be deemed necessary, a Joint Energy Working Group (hereinafter referred as "JEWG") will be established.

2. The JEWG, co-chaired by high level officials appointed by each of the Parties, will consist of representatives and experts of relevant Ministries, institutions and administrations.

3. The JEWG will meet in each country alternatively once each year. The Parties shall decide the objective, the agenda and the place of the first meeting of the JEWG within six months from the signing of this Agreement through diplomatic channels.

4. As part of the mechanisms intended to achieve the goals of this Agreement, the JEWG shall, when necessary, establish ad-hoc group(s) with the mutual consent of both Parties. These group(s) would include experts from both countries representing public and private sector with a view to exchanging expertise, studying energy related specific projects and reporting to the JEWG.

5. The expenses regarding the transfer and accommodation of the participants in all the cooperation program and the meetings of the JEWG in regard to this Agreement will be paid by the respective Party.

ARTICLE 5 FINANCING

The Financing of the activities derived from the implementation of this Agreement will be realized upon mutual agreement between the Parties, taking into consideration their budgetary availability.

ARTICLE 6 CONFIDENTIALITY

1. Under the Agreement information that constitutes the state secret of the Parties shall not be exchanged.

2. Information transferred under this Agreement or created in the course of its implementation and considered by the transferring Party to have limited access must be clearly defined and marked in Turkish "ÖZEL", in Spanish as "SENSIBLE", in English "SENSITIVE".

3. The procedures of the information exchange and the level of protection for information transferred under this Agreement or created in the course of its implementation shall be determined by the JEWG in accordance with the relevant national legislations of the respective States before the information exchange is initiated.

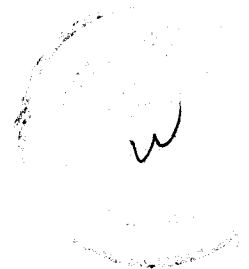
4. The receiving party of thus defined information shall protect it at the level equivalent to the level of protection provided by the transferring Party. Such information shall not be disclosed or transferred to the Third Party without a written consent of the Transferring Party.

The Parties shall restrict the number of persons having access to the confidential information. Such information shall be protected according to the legislation and regulations of the States of the respective Party.

Information transferred under this Agreement shall be used exclusively in accordance with and for the purposes of this Agreement.

ARTICLE 7 SETTLEMENT of DISPUTES

Any doubt or controversy that will arise between the Parties in regard to the interpretation or the implementation of this Agreement shall be settled in an amicable way and by means of direct negotiations between the Parties, through the diplomatic channels.

ARTICLE 8 SOVEREIGNTY

Nothing in this Agreement shall affect the sovereign rights of the Republic of Turkey on its territory neither on its natural resources in accordance with the legal regulations and the norms of the applicable International Law, nor shall either affect the sovereign rights of the Bolivarian Republic of Venezuela on its territory nor on its natural resources in accordance with the legal regulations and the norms of the International Law.

ARTICLE 9 NONEXCLUSIVE NATURE

This Agreement does not limit the rights of the Parties to sign Agreements and/or memoranda of this type with the third parties.

ARTICLE 10 EXPENSES

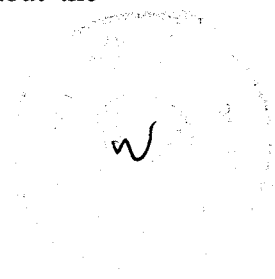
The Parties agree that costs incurred in the result of the executed activities related to the development of the cooperation in compliance with this Agreement shall be covered by the Party that incurs them, unless otherwise is agreed upon by the Parties in written. None of the Parties shall incur expenses and/or financial obligations in the name of the other Party, without its prior written consent. In case the Parties decide that some incurred costs or costs to incur must be considered as common, then Parties shall take a prior decision about the incursion of such expenses, including the terms and conditions of the reimbursement of the corresponding cost.

ARTICLE 11 AMENDMENTS

This Agreement shall be amended by mutual consent of the Parties. The modifications will enter into force in accordance with the dispositions of Article 14 with respect to the entry into force of this Agreement.

ARTICLE 12 LABOR PROVISIONS

The personnel sent by one of the Parties to the other Party shall work in compliance with the effective national legislation of the receiving country; and pursuant to the norms and regulations of the relevant institution in the receiving country. The personnel shall not be able to dedicate themselves to any other activity beyond his/her functions, nor will be able to receive remuneration except identified assignments related to this Agreement, without the mutual authorization of the competent authorities.

ARTICLE 13
EXCLUSION of the OBLIGATIONS

This Agreement shall not generate any financial, legal or commercial obligations between the Parties, with the exception of the anticipated terms and conditions hereof.

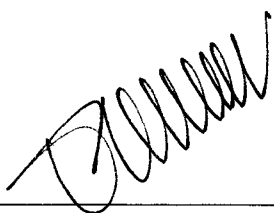
ARTICLE 14
ENTRY INTO FORCE, DURATION and TERMINATION

This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force.

This Agreement shall remain in force for a period of five (5) years. It shall be automatically renewed for a period of five (5) years until one of the Parties notifies the other Party in writing of its desire to terminate the Agreement six (6) months prior to the expiration of the respective period through diplomatic channels.

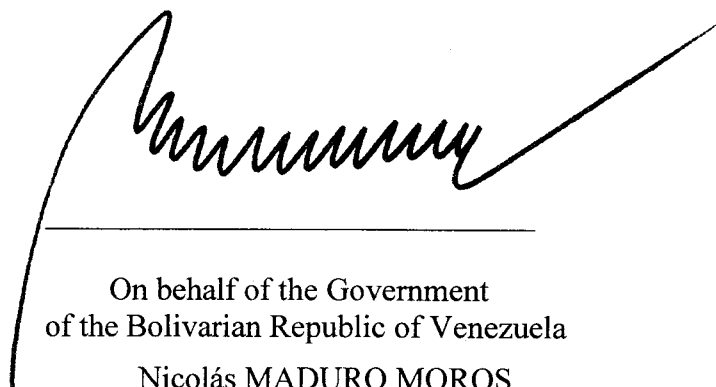
Any of the Parties may terminate this agreement at any time by written notification to the other party of its intention to terminate the agreement through diplomatic channels. The termination of the Agreement will be effective after six (6) months following the date of receipt of the written notification. The termination of this Agreement shall not affect the development of the programs and/or projects decided by the Parties, which will have to be implemented and completed unless otherwise is mutually agreed by the Parties.

Signed in Ankara on 4 November 2010, in two copies, each in Turkish, Spanish and English languages, all texts being equally authentic. In case controversies should arise regarding the interpretation of the provisions of this Agreement, the text in English shall be used.

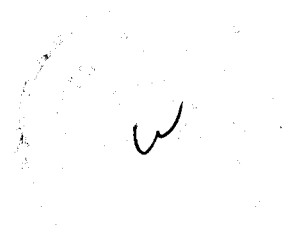
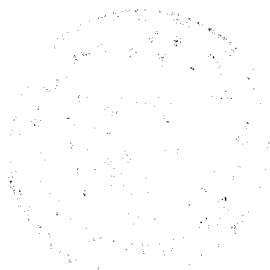
On behalf of the Government
of the Republic of Turkey

Taner YILDIZ
Minister of
Energy and Natural Resources
of the Republic of Turkey

On behalf of the Government
of the Bolivarian Republic of Venezuela

Nicolás MADURO MOROS
Minister of
Foreign Affairs
of the Bolivarian Republic of Venezuela

**ACUERDO
ENTRE EL GOBIERNO DE LA REPÚBLICA DE TURQUÍA Y EL GOBIERNO DE
LA REPÚBLICA BOLIVARIANA DE VENEZUELA PARA LA COOPERACIÓN
EN EL ÁMBITO ENERGÉTICO**

El Gobierno de la República de Turquía (en lo sucesivo denominado la "Parte turca") y el Gobierno de la República Bolivariana de Venezuela (en lo sucesivo denominado la "Parte venezolana");

Se hará referencia a cada una de las Partes, de manera individual como la "Parte", y de manera conjunta como las "Partes";

CONSIDERANDO el interés de las Partes de fortalecer las relaciones de amistad existentes;

RECONOCIENDO la importancia de intensificar y fortalecer las operaciones económicas y sociales existentes entre las Partes;

RECONOCIENDO que el sector de la energía ofrece oportunidades para el mutuo beneficio de las Partes;

Acuerdan lo siguiente:

**ARTÍCULO 1
OBJETO**

Este Acuerdo tiene por objeto el establecimiento de una cooperación amplia en el ámbito de la energía, con el propósito de desarrollar y promover los sectores del petróleo, el gas, la electricidad y la petroquímica, sobre la base de la igualdad, el respecto mutuo a la soberanía y la búsqueda del beneficio mutuo.

**ARTÍCULO 2
MODALIDADES DE LA COOPERACIÓN**

Las Partes optimizarán su cooperación en el ámbito de la energía con base en las siguientes modalidades:

- a) Intercambio de información y experiencias relacionadas al desarrollo de sus respectivos sectores energéticos, en concordancia con sus respectivas legislaciones nacionales;
- b) Promoción de inversiones conjuntas para la exploración y extracción de hidrocarburos, así como la comercialización de lo producido;
- c) Intercambio de experiencias y expertos en procesos contractuales relacionados a las actividades en materia de hidrocarburos;
- d) Desarrollo de proyectos en las áreas de la geociencia e ingeniería de reservas; petroquímica y productos derivados; exploración, producción y refinación de hidrocarburos; procesamiento de gas natural; almacenamiento, comercialización, transporte y distribución; desarrollo y mantenimiento de infraestructura para hidrocarburos y tecnologías relacionadas;
- e) Capacitación de recursos humanos en las áreas técnicas de la industria petrolera;

f) Organización conjunta de seminarios, conferencias, exposiciones y otras reuniones de similar naturaleza con el objetivo de atraer inversiones al sector de los hidrocarburos;

g) Establecimiento de empresas mixtas que operarían en el área de la industria petrolera;

h) Cualquier otra forma de cooperación en el ámbito energético que las Partes decidan de común acuerdo.

ARTÍCULO 3 EJECUCIÓN DE LOS PROYECTOS

Las Partes promoverán la ejecución de las actividades descritas en este Acuerdo a través de instrumentos complementarios, así como programas y proyectos específicos entre los Ministerios, instituciones y entidades pertinentes de cada Parte. En este sentido, los instrumentos a ser ejecutados especificarán el plan de trabajo, procedimientos, asignación de recursos financieros y cualquier otro tema que las Partes decidan por mutuo acuerdo.

ARTÍCULO 4 GRUPO DE TRABAJO CONJUNTO EN ENERGÍA

1. Con la finalidad de discutir principalmente los puntos enumerados en el Artículo 2 y otros aspectos que pudieran considerarse necesarios, se creará un Grupo de Trabajo Conjunto en Energía (en lo sucesivo "GTCE").

2. El GTCE, co-presidido por altos representantes designados por cada una de las Partes, estará integrado por representantes y expertos de los ministerios, instituciones y entidades pertinentes.

3. El GTCE se reunirá alternativamente en cada país, una vez al año. Las Partes decidirán el objetivo, la agenda y el lugar de la primera reunión del GTCE en un plazo de seis meses contados a partir del momento en que se firme este Acuerdo, y se hará a través de los canales diplomáticos.

4. Como parte de los mecanismos que tienen por finalidad el logro de los objetivos de este Acuerdo, el GTCE establecerá, cuando lo considere necesario, grupos *ad hoc* con el consentimiento mutuo de las Partes. Estos grupos incluirían expertos de ambos países que representen tanto al sector público como al privado, con miras a intercambiar experiencias, estudiar proyectos específicos relacionados al área de la energía y reportarse ante el GTCE.

5. Los gastos ocasionados por el traslado y alojamiento de los participantes durante la ejecución de todo el programa de cooperación y por su asistencia a las reuniones del GTCE en el marco del presente Acuerdo serán sufragados por la Parte respectiva.

ARTÍCULO 5 FINANCIAMIENTO

El financiamiento de las actividades que se deriven de la ejecución del presente Acuerdo se realizará de mutuo acuerdo entre las Partes, tomando en

ARTÍCULO 6 CONFIDENCIALIDAD

1. En el marco del presente Acuerdo, no se intercambiará información que sea considerada secreto de Estado de las Partes.
2. La información que se entregue en el marco de este Acuerdo o que se cree en el transcurso de su ejecución y sea considerada de acceso limitado por la Parte otorgante debe quedar claramente definida y estar marcada como "ÖZEL", en turco; "SENSIBLE", en español; y "SENSITIVE", en inglés.
3. El GTCE determinará los procedimientos para el intercambio de información, así como el nivel de protección de la información entregada en el marco de este Acuerdo o creada en el transcurso de su ejecución, en concordancia con las legislaciones nacionales pertinentes de los respectivos Estados, antes de que el mencionado intercambio de información se inicie.
4. La Parte Receptora de la información definida en el numeral anterior protegerá dicha información a un nivel equivalente al nivel de la protección que le dé la Parte otorgante. Dicha información no será revelada o entregada a Terceras Partes sin aprobación por escrito de la Parte Otorgante.

Las Partes restringirán el número de personas que tendrá acceso a la información confidencial, la cual recibirá protección según lo previsto en las legislaciones y normas estatales de la Parte respectiva.

La información entregada en el marco de este Acuerdo se utilizará exclusivamente según lo previsto en el presente instrumento y a los fines estipulados en el mismo.

ARTÍCULO 7 SOLUCIÓN DE DISPUTAS

Toda duda o controversia que pueda surgir entre las Partes respecto a la interpretación o ejecución del presente Acuerdo será resuelta de manera amistosa y a través de negociaciones directas entre las Partes, utilizando los canales diplomáticos.

ARTÍCULO 8 SOBERANÍA

Nada de lo dispuesto en este Acuerdo afectará los derechos soberanos de la República de Turquía sobre su territorio ni sobre sus recursos naturales, de acuerdo al marco legal y a las normas aplicables del Derecho Internacional, ni afectará los derechos soberanos de la República Bolivariana de Venezuela sobre su territorio ni sobre sus recursos naturales, de acuerdo al marco legal y a las normas aplicables del Derecho Internacional.

ARTÍCULO 9 CARÁCTER DE NO EXCLUSIVIDAD

El presente Acuerdo no limita los derechos de las Partes a suscribir Acuerdos y/d memorandos de este tipo con terceras partes.

ARTÍCULO 10 GASTOS

Las Partes acuerdan que los costos en los que se incurra como resultado de las actividades ejecutadas para el desarrollo de la cooperación con miras a dar cumplimiento al presente Acuerdo serán cubiertos por la Parte que incurra en los mismos, a menos que las Partes acuerden lo contrario por escrito. Ninguna de las Partes incurrirá en gastos ni en obligaciones financieras en nombre de la otra Parte, sin su aprobación previa y por escrito. En el caso de que las Partes decidan que algunos de los costos en los que se haya incurrido o los costos en los que se incurrirá deban ser considerados gastos comunes, las Partes tomarán una decisión antes de incurrir en tales gastos, incluidos los términos y condiciones del reembolso del costo correspondiente.

ARTÍCULO 11 ENMIENDAS

El presente Acuerdo se enmendará con el consentimiento mutuo de las Partes. Las modificaciones entrarán en vigencia según lo previsto en el Artículo 14 respecto a la entrada en vigencia de este instrumento.

ARTÍCULO 12 DISPOSICIONES LABORALES

El personal que envíe una de las Partes a la otra Parte trabajará bajo la legislación nacional vigente del país receptor y según las normas y reglamentos de la institución pertinente del país receptor. Dicho personal no podrá dedicarse a otra actividad que no esté dentro de sus funciones, ni podrá recibir otra remuneración que no sea la asignada en relación a este Acuerdo, sin la autorización mutua de las autoridades competentes.

ARTÍCULO 13 EXCLUSIÓN DE OBLIGACIONES

Este Acuerdo no generará obligaciones financieras, legales o comerciales de índole alguna entre las Partes, a excepción de lo dispuesto en los términos y condiciones del presente instrumento.

ARTÍCULO 14 ENTRADA EN VIGENCIA, DURACIÓN Y TÉRMINO

Este Acuerdo entrará en vigencia en la fecha en que se reciba la última notificación por escrito mediante las cuales las Partes se informan mutuamente, y a través de los canales diplomáticos, el cumplimiento de los respectivos procesos legales internos requeridos para dicha entrada en vigencia.

El presente Acuerdo permanecerá vigente por un período de cinco (5) años. Se renovará automáticamente por un período de cinco (5) años hasta que una de las Partes notifique a la otra, por escrito, su deseo de terminar el Acuerdo, seis (6) meses antes de que expire el respectivo período, a través de los canales diplomáticos.

Cualquiera de las Partes podrá terminar el presente Acuerdo en cualquier momento, mediante notificación escrita a la otra Parte, en la cual le informe su intención de terminar el acuerdo, a través de los canales diplomáticos. El término

la notificación escrita. El término de este Acuerdo no afectará el desarrollo de los programas y/o proyectos decididos por las Partes, los cuales se seguirán ejecutando y se culminarán, a menos que las Partes, de manera mutua, acuerden lo contrario.

Firmado en Ankara, el 4 de noviembre de 2010, en dos copias, en los idiomas turco, castellano e inglés, siendo ambos textos igualmente auténticos. En caso de que surjan controversias respecto a la interpretación de este Acuerdo, se recurrirá al texto en inglés.

En nombre del Gobierno de la
República de Turquía
Sr. Taner YILDIZ
Ministro de Energía y Recursos
Naturales de la Republica de Turquía

En nombre del Gobierno de la
República Bolivariana de Venezuela
Sr. Nicolás MADURO MOROS
Ministro del Poder Popular para
Relaciones Exteriores

W